

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog
preduzeća GRAS u 2018. godini**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, maj/svibanj 2019. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

mr.sc. Maida Fetahagić

Šef službe za upravljanje projektima:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo , dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Feriha uzunović, dipl.ecc.

Nihada Smajić, ek.t.

Edin Trgo, ee.

S A D R Ź A J

Uvod.....	3
1. Finansijski rezultati poslovanja.....	4
1.1. Ukupni prihodi.....	7
1.2. Ukupni rashodi	8
1.3 Gubitak	13
2. Sredstva budžeta	14
3. Investicije.....	15
4. Elementi bilansa stanja	17
5. Zaposlenost i plaće.....	22
6. Izvedeni pokazatelji poslovanja	26
Rezime	29

Uvod

Prema Programu rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2018. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju KJKP GRAS, d.o.o. (u daljem tekstu).

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna, kontinuirano prati poslovanje Preduzeća i preduzima određene mjere.

Materijal je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea sadrži: finansijske rezultate poslovanja, cijene prevoznih usluga, sredstva budžeta, investicije, elemente bilansa stanja, zaposlenost i plaće i izvedene pokazatelje.

Materijal sadrži i Aneks o pokazateljima poslovanja i izvedenim pokazateljima za KJKP GRAS i za sva javna komunalna preduzeća Kantona Sarajevo.

U Izvještaju je posebno akcentiran ostvareni finansijski rezultat-gubitak (problemi, uzroci i struktura).

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja KJKP GRAS pokazatelji su komparirani sa pokazateljima ostvarenim na kraju 2017. godine. Pored podataka za KJKP GRAS dati su podaci i za ostala kantonalna javna komunalna preduzeća (Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace) i javna komunalna preduzeća (Vodostan, Komunalac i Trnovo) u cilju cjelovitog sagledavanja njihovog poslovanja.

U pripremi Informacije korišteni su materijali KJKP GRAS-a:

- Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2018.godini
- Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2018.godine
- Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2018.godine
- Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički anex godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu)
- Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV – 01)
- Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2018. godinu
- Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
- Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
- Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
- Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja.

1. Finansijski rezultati poslovanja

U 2018. godini ekonomsko-financijska pozicija KJKP GRAS-a složena je kao i u prethodnoj godini. Naime, nastavljen je trend poslovanja u teškim uslovima i dodatnim ograničavajućim faktorima prije svega sa stanovišta finansijske nelikvidnosti (izvršenja dospjelih obaveza iz ranijeg perioda), nedovoljnog ulaganja u održavanje kapaciteta i obnovu voznog parka, što je uslovalo pad kvaliteta usluga, uspostavljanja adekvatnog tarifnog sistema, smanjenja faktora radne snage itd. Javni prevoz nije riješen sistemski, te je već duži niz godina ugrožena funkcija Preduzeća. Osnovni problem je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja

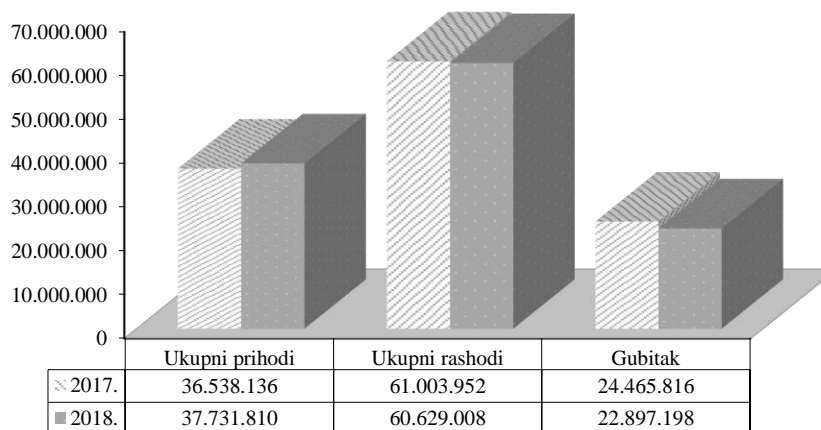
U toku 2018. godine pređeno je 9,291 miliona km što je za 2,2% manje nego u 2017. godini. Vozni park broji 281 voznu jedinicu što je za 3,3% (9 vozni jedinica) manje nego u 2017. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 23 godine.

U 2018. godini KJKP GRAS ostvario je **ukupane prihode** u iznosu **37.731.810** KM, što je za 3,3% više od ostvarenih ukupnih prihoda u 2017. godini.

Ukupni rashodi u 2018. godini iznose **60.629.008** KM te su smanjeni za 0,6%, u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini.

U 2018. godini ostvaren je **gubitak** u iznosu od **22.897.198** KM i manji je za 6,8% u odnosu na ostvareni u 2017. godini.

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS

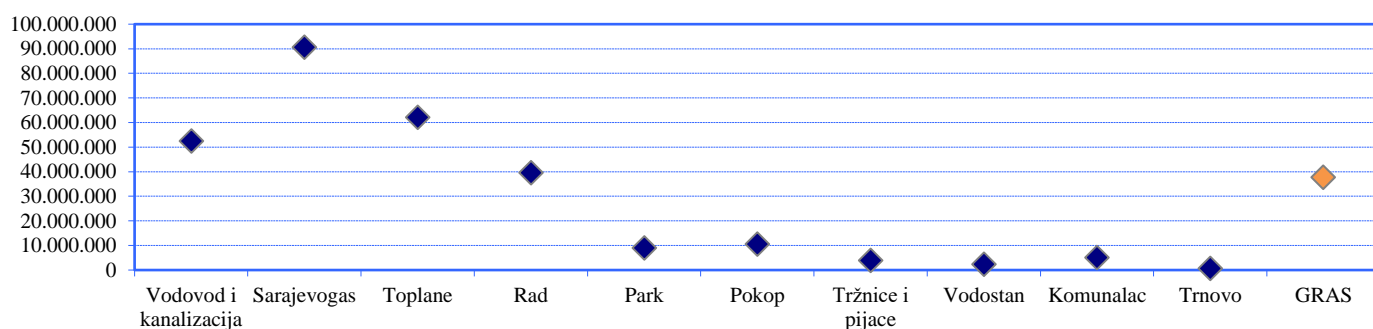

Podaci o prihodu, rashodu, gubitku i dobiti za sva javna komunalna preduzeća data su narednoj tabeli.

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM

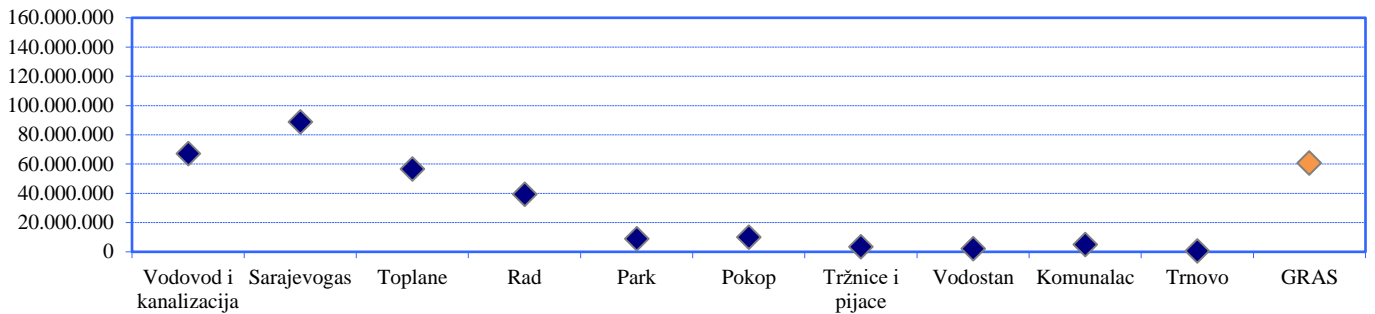
Red. broj	JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks	Ukupni rashodi	Indeks	Dobit u poslovanju	Indeks	Neto dobit	Indeks	Gubitak	Indeks
				2018 2017		2018 2017		2018 2017		2018 2017		2018 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	52.432.912	103,0	67.077.127	98,9					14.644.215	86,5
		2017.	50.911.341		67.839.513						16.928.172	
2.	Sarajevogas	2018.	90.532.497	99,2	88.832.351	98,9	1.700.146	118,8	1.700.146			
		2017.	91.264.933		89.833.561		1.431.372					
3.	Toplane	2018.	62.024.910	99,1	56.585.325	95,2	5.439.585	173,0	4.506.268	193,8		
		2017.	62.562.318		59.418.650		3.143.668		2.325.601			
4.	Rad	2018.	39.507.093	102,5	39.293.017	102,5	214.076	117,6	192.668	118,1		
		2017.	38.535.141		38.353.077		182.064		163.170			
5.	Park	2018.	8.966.538	105,4	8.893.379	106,6	73.159		73.159			
		2017.	8.504.347		8.345.703		158.644		158.644			
6.	Pokop	2018.	10.586.041	108,9	9.854.715	106,4	731.326	160,0	655.797			
		2017.	9.719.685		9.262.638		457.047					
7.	Tržnice i pijace	2018.	3.901.644	92,0	3.319.546	97,7	582.098	69,0	523.738			
		2017.	4.243.015		3.398.966		844.049					
8.	Vodostan	2018.	2.267.221	111,4	1.975.578	110,4	291.643	118,2	291.317	118,1		
		2017.	2.035.534		1.788.796		246.738		246.738			
9.	Komunalac	2018.	5.066.272	95,4	4.874.561	97,1	191.711		186.330			
		2017.	5.312.704		5.020.705		291.999		291.999			
10.	Trnovo	2018.	680.804	69,1	543.406	55,3	137.398	5.729,7	123.550	5830,6		
		2017.	985.312		982.914		2.398		2.119			
Ukupno		2018.	275.965.932	100,7	281.249.005	98,9	9.361.142		8.252.973	258,9	14.644.215	86,5
		2017.	274.074.330		284.244.523		6.757.979		3.188.271		16.928.172	
11.	GRAS	2018.	37.731.810	103,3	60.629.008	99,4					22.897.198	93,6
		2017.	36.538.136		61.003.952						24.465.816	

Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2018 (u KM)

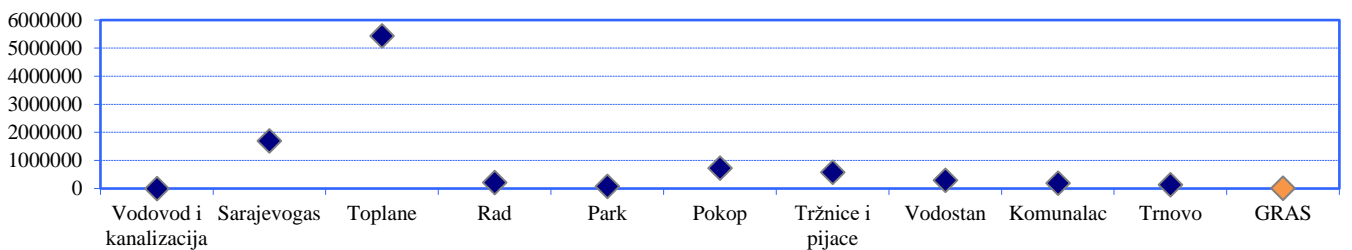

Prema visini ostvarenog ukupnog prihoda u 2018. godini KJKP GRAS ima rang 5 iza KJKP Sarajevogasa, KJKP Toplana, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad.

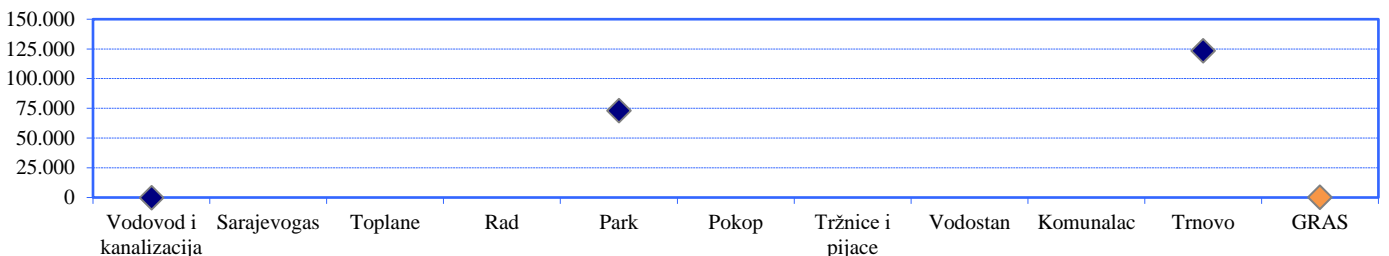
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)

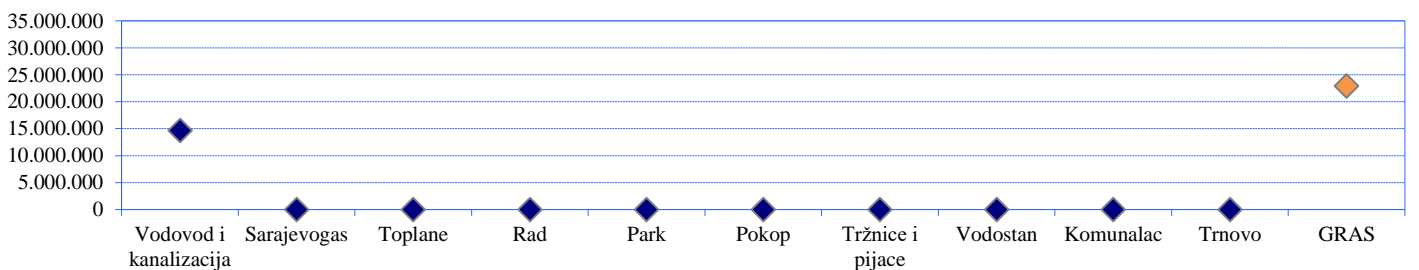
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)

Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)

Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2018. (u KM)

Ukupni rashodi pozicioniraju Preduzeće na rang 3 iza KJKP Sarajevogasa. Prema visini gubitka Preduzeće je na rang 1, ostvaruje najveće gubitke koji su u nivou ukupnih gubitaka KJKP i JKP.

1.1. Ukupni prihodi

U 2018. godini ostvareni ukupni prihodi Preduzeća su 37.731.810 KM i veći su za 3,3% u odnosu na 2017. godinu.

Prihod od osnovne aktivnosti manji je 4,5% u odnosu na ostvareni u 2017. godini. U strukturi formiranja ukupnog prihoda Preduzeća u 2018. godini prihodi od osnovne aktivnosti učestvuju sa 91,6 %.

U prihodima od poslovnih (osnovnih) aktivnosti uključene su subvencije iz Budžeta Kantona kako je dato u Izvještaju o poslovanju Preduzeća za 2018. godinu (april 2019.). Pored prihoda osnovne djelatnosti (prevoz putnika) ostvareni su i prihodi od usluga trećim licima od 1.345.690 KM, koji su u odnosu na 2017. godinu povećani za 3,7%.

Ukupni prihodi od prevoza putnika sa subvencijama iznose 27.170.594 KM i manji su za 0,9% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, prihodi od pojedinačnih karata je ostvaren od 8.262.471 KM i veći su za 5,3%, prihod od mjesečnih i višemjesečnih karata koje plaćaju putnici bez subvencije ostvaren je od 11.476.758 KM i manji su za 4,5%. Prihod od subvencija iznosi 7.431.365 KM i smanjen je za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, učešće prihoda od pojedinačnih karata od 30,4%, prihoda od mjesečnih karata sa subvencijom 27,4% (prihod od mjesečnih karata 41,4%), a prihod od višemjesečnih i godišnjih karata 0,9%, što dovoljno govori o veoma nepovoljnom odnosu posebno kada se radi o mjesečnim prevoznim kartama.

Prihodi od finansiranja povećani su za 270% u odnosu na 2017. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 0,3%.

Ostali prihodi su povećani za više od 8 puta u odnosu na 2017. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 8,1%. KJKP Sarajevogas, KJKP Toplane, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad ostvaruju veći prihod od KJKP GRAS-a.

Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM

R. Br.	JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>	Ostali prihodi	Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>	Ukupni prihodi	Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	47.408.628	103,0	755.381	114,3	4.268.903	100,8	52.432.912	103,0
		2017.	46.017.269		660.844		4.233.228		50.911.341	
2.	Sarajevogas	2018.	88.405.046	98,8	76.001	6,3	2.051.450	332,4	90.532.497	99,2
		2017.	89.443.216		1.204.479		617.238		91.264.933	
3.	Toplane	2018.	55.656.607	99,7	37.369	1,3	6.330.934	163,4	62.024.910	99,1
		2017.	55.845.425		2.841.671		3.875.222		62.562.318	
4.	Rad	2018.	37.731.134	101,5	514.995	161,3	1.260.964	122,3	39.507.093	102,5
		2017.	37.184.956		319.286		1.030.899		38.535.141	
5.	Park	2018.	8.908.286	105,9	1.570	18,1	56.682	70,9	8.966.538	105,4
		2017.	8.415.715		8.697		79.935		8.504.347	
6.	Pokop	2018.	10.558.671	109,7	36	225,0	27.334	27,9	10.586.041	108,9
		2017.	9.621.640		16		98.029		9.719.685	
7.	Tržnice i pijace	2018.	3.896.808	92,0	3.084		1.752	42,1	3.901.644	92,0
		2017.	4.236.976		1.875		4.164		4.243.015	
8.	Vodostan	2018.	2.220.501	110,4			46.720	197,4	2.267.221	111,4
		2017.	2.011.868				23.666		2.035.534	
9.	Komunalac	2018.	4.667.522	90,7	2.904	102,1	395.846	243,1	5.066.272	95,4
		2017.	5.147.032		2.845		162.827		5.312.704	
10.	Trnovo	2018.	679.813	69,0	3	42,9	988		680.804	69,1
		2017.	985.304		7		1		985.312	
Ukupno		2018.	260.133.016	100,5	1.391.343	27,6	14.441.573	142,6	275.965.932	100,7
		2017.	258.909.401		5.039.720		10.125.209		274.074.330	
11.	GRAS	2018.	34.564.122	95,7	126.447	270,1	3.041.241	812	37.731.810	103
		2017.	36.116.977		46.817		374.342		36.538.136	

Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %

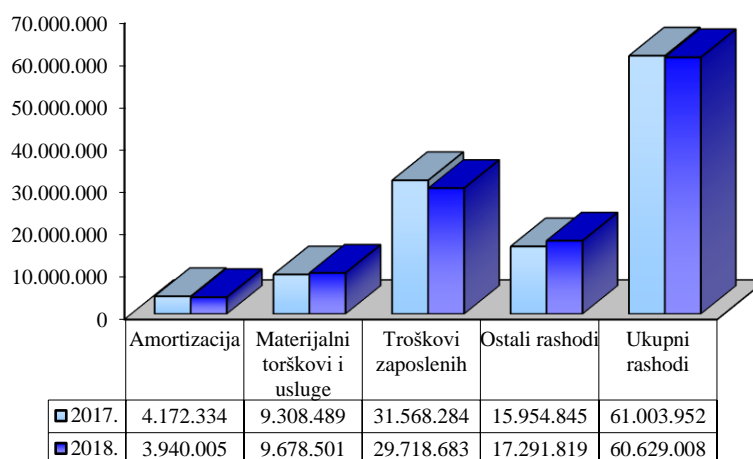
	JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	90,4	1,4	8,1	100,0
		2017.	90,4	1,3	8,3	100,0
2.	Sarajevogas	2018.	97,7	0,1	2,3	100,0
		2017.	98,0	1,3	0,7	100,0
3.	Toplane	2018.	89,7	0,1	10,2	100,0
		2017.	89,3	4,5	6,2	100,0
4.	Rad	2018.	95,5	1,3	3,2	100,0
		2017.	96,5	0,8	2,7	100,0
5.	Park	2018.	99,4	0,0	0,6	100,0
		2017.	99,0	0,1	0,9	100,0
6.	Pokop	2018.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2017.	99,0	0,0	1,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2018.	99,9	0,1	0,0	100,0
		2017.	99,9	0,0	0,1	100,0
8.	Vodostan	2018.	97,9	0,0	2,1	100,0
		2017.	98,8	0,0	1,2	100,0
9.	Komunalac	2018.	92,1	0,1	7,8	100,0
		2017.	96,9	0,1	3,1	100,0
10.	Trnovo	2018.	99,9	0,0	0,1	100,0
		2017.	100,0	0,0	0,0	100,0
Ukupno		2018.	94,3	0,5	5,2	100,0
		2017.	94,5	1,8	3,7	100,0
11.	GRAS	2018.	91,6	0,3	8,1	100,0
		2017.	98,8	0,1	1,0	100,0

1.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Preduzeća u 2018. godini iznosili su 60.629.008 KM, i u odnosu na 2017. godinu smanjeni su za 0,6%.

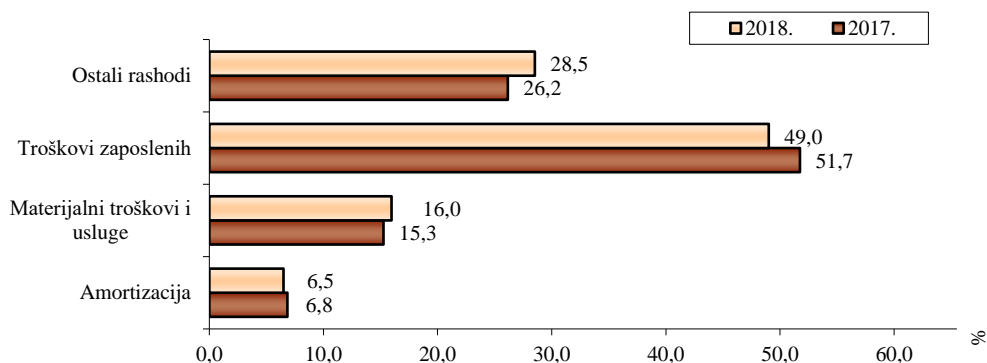
Struktura formiranja ukupnih rashoda (nominalno) Preduzeća data je na Grafu 7.

Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM

U 2018. godini u strukturi formiranja ukupnih rashoda materijalni troškovi i usluge sa troškovima amortizacije učestvuju sa 22,5%, troškovi zaposlenih učestvuju sa 49% i svi ostali troškovi i rashodi sa 28,5%. (Graf 8.)

Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %

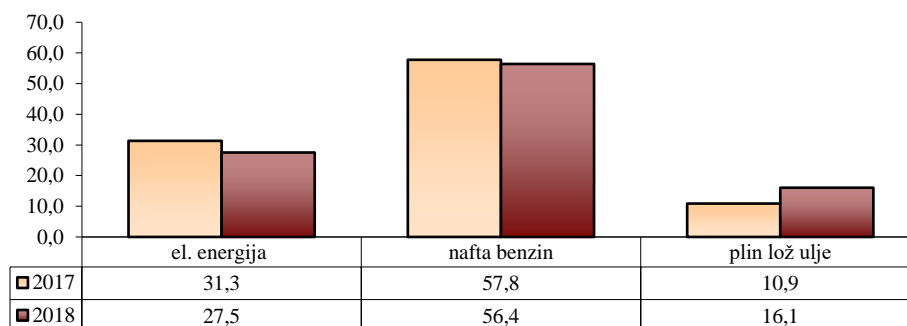

Troškovi sirovina, materijala, i rezervnih dijelova iznose 1.194.989 KM, manji su za 15,1% u odnosu na 2017. godinu.

Ukupni troškovi energije i vode u 2018. godini iznose 7.029.585 KM i povećani su za 9,9% u odnosu na 2017. godinu. Troškovi električne energije iznose 1.935.585 KM i smanjeni su za 3,4%, troškovi nafte i naftnih derivata iznose 3.965.136 KM i veći su za 7,4%, a troškovi plina i lož ulja povećani su preko 1,5 puta u odnosu na 2017. godinu, a iznose 1.128.793 KM.

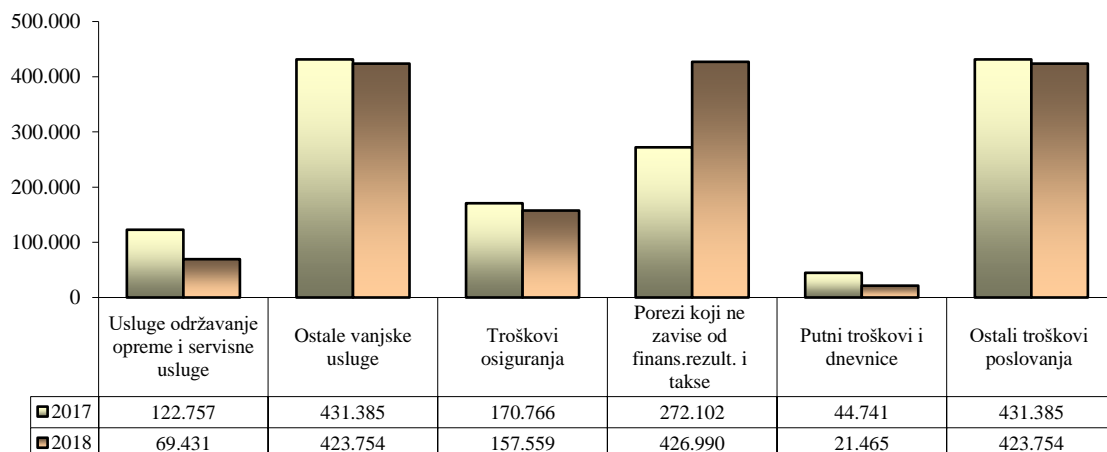
Učešće pojedinih troškova energije i vode dato je na Grafu 9.

Graf 9. Struktura troškova energije u %

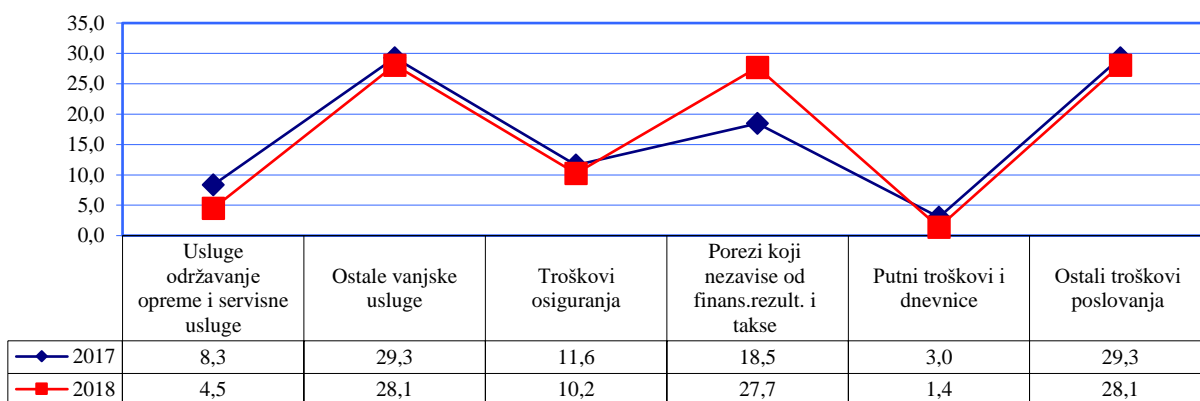

Svi ostali troškovi sa proizvodnim uslugama i neproizvodnim uslugama, porezi i drugo iznose 1.522.953 KM i povećani su za 3,3% u odnosu na 2017. godinu. Troškovi proizvodnih usluga su 126.688 KM, a nematerijalni troškovi koji obuhvataju neproizvodne usluge i druge nematerijalne troškove su 1.220.804 KM. Troškovi ovih usluga dati su na Grafu 10.

Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM

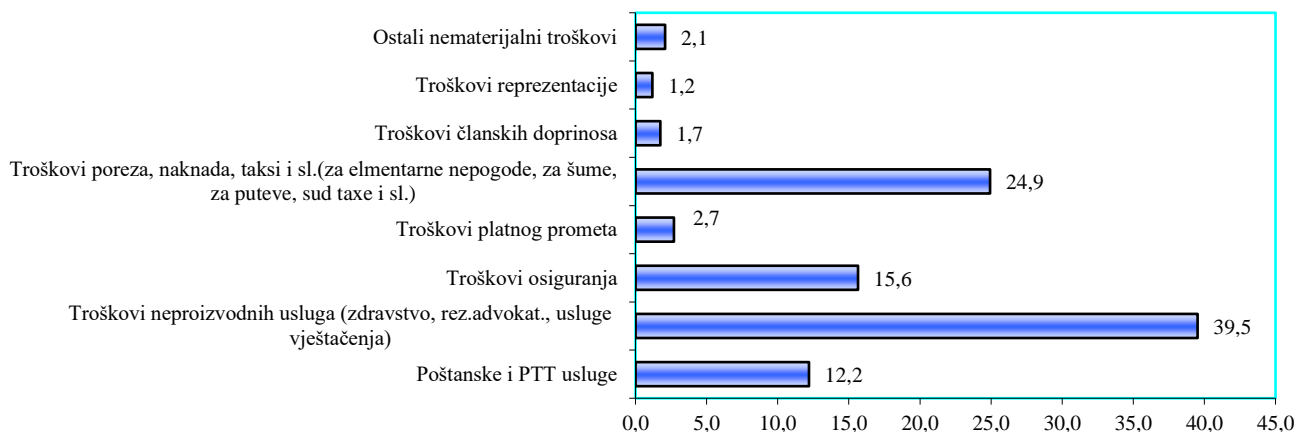

Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %

U strukturi formiranja troškova usluga, 39,5% su neproizvodne usluge koje obuhvataju zdravstvene usluge, komunalne usluge, servis za privremeno uposlene radnike, registraciju vozila, održavanje opreme i druge troškove.

Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %

U 2018. godini ostvarena amortizacija iznosila je 3.940.005 i smanjena je za 5,6% odnosu na 2017. godinu. Amortizacija je obračunata po linearnoj metodi na osnovu pojedinačnog otpisa.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2018. godini iznose 29.718.683 KM i smanjeni su za 6,2% u odnosu 2017. godinu. Troškovi zaposlenih obuhvataju plaće i naknade neto plaća, poreze i doprinose na plaće i naknade plaća i kategoriju ostalih troškova zaposlenih.

Detaljna struktura ukupnih rashoda Preduzeća data je u Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda

Struktura rashoda	Iznos u KM		Indeks 2018 2017	Učešće u %	
	2018	2017		2018	2017
1. Troškovi sir. mat. rez. dje.	1.194.989	1.407.155	84,9	1,97	2,31
2. Troškovi sitnog inventara i auto guma	106.506	231.199	46,1	0,18	0,38
3. Troškovi energije (ukupno)	7.029.514	6.391.710	110,0	11,59	10,48
el. energija	1.935.585	2.003.009	96,6	3,19	3,28
nafta-gorivo	3.965.136	3.692.451	107,4	6,54	6,05
plin-grijanje	1.128.793	696.250	162,1	1,86	1,14
4. Amortizacija	3.940.005	4.172.334	94,4	6,50	6,84
5. Plate i naknade plata	26.289.419	27.942.986	94,1	43,36	45,81
6. Ostali troškovi zaposlenih radnika (topl. obr., regres i dr.)	3.429.264	3.625.298	94,6	5,66	5,94
7. Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih Usluge održavanje kapaciteta	355.362	480.345	74,0	0,59	0,79
8. Usluge održavanje opreme i servisne usluge	69.431	122.757	56,6	0,11	0,20
9. Ostale vanjske usluge	423.754	431.385	98,2	0,70	0,71
10. Troškovi osiguranja	157.559	170.766	92,3	0,26	0,28
11. Porezi koji ne zavise od finans.rezult. i takse	426.990	272.102	156,9	0,70	0,45
12. Putni troškovi i dnevnice	21.465	44.741	48,0	0,04	0,07
13. Ostali troškovi poslovanja	423.754	431.385	98,2	0,70	0,71
14. Troškovi rezervisanja					
15. Nabavna vrijednost prodane robe	9.792	12.583	77,8	0,02	0,02
16. Rashodi finansiranja	16.767.190	15.458.400	108,5	27,66	25,34
17. Ostali rashodi	514.837	483.863	106,4	0,85	0,79
Ukupni rashodi	60.629.008	61.003.952	99,4	100,0	101,1

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM

R. Br.	JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2018 2017	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2018 2017	Troškovi zaposlenih	Indeks 2018 2017	Ostali rashodi	Indeks 2018 2017	Ukupni rashodi	Indeks 2018 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	18.854.457	101,9	17.107.756	102,7	25.512.970	108,0	5.601.944	62,0	67.077.127	98,9
		2017.	18.507.551		16.666.028		23.629.575		9.036.359		67.839.513	
2.	Sarajevogas	2018.	6.204.352	97,2	69.758.148	99,1	10.302.339	103,0	2.567.512	83,6	88.832.351	98,9
		2017.	6.384.799		70.371.714		10.004.816		3.072.232		89.833.561	
3.	Toplane	2018.	3.488.032	91,9	32.843.560	97,9	10.694.929	102,1	9.558.804	82,4	56.585.325	95,2
		2017.	3.793.546		33.542.570		10.476.345		11.606.189		59.418.650	
4.	Rad	2018.	2.184.731	124,5	8.767.578	107,5	24.978.159	100,2	3.362.549	95,6	39.293.017	102,5
		2017.	1.755.169		8.159.087		24.920.798		3.518.023		38.353.077	
5.	Park	2018.	303.084	104,2	1.241.156	111,6	6.146.297	99,5	1.202.842	156,4	8.893.379	106,6
		2017.	290.951		1.111.691		6.174.090		768.971		8.345.703	
6.	Pokop	2018.	1.238.402	104,2	1.726.070	121,1	6.400.884	102,0	489.359	130,4	9.854.715	106,4
		2017.	1.188.653		1.425.543		6.273.257		375.185		9.262.638	
7.	Tržnice i pijace	2018.	219.552	103,8	491.856	102,9	2.606.550	96,5	1.588	18,5	3.319.546	97,7
		2017.	211.436		477.815		2.701.121		8.594		3.398.966	
8.	Vodostan	2018.	370.508	156,0	465.958	98,7	997.485	102,6	141.627	132,6	1.975.578	110,4
		2017.	237.470		472.328		972.193		106.805		1.788.796	
9.	Komunalac	2018.	783.396	104,8	1.605.285	89,3	2.351.849	104,3	134.031	60,4	4.874.561	97,1
		2017.	747.746		1.796.763		2.254.318		221.878		5.020.705	
10.	Trnovo	2018.	27.233	64,1	178.560	26,3	336.460	130,9	1.153	27,0	543.406	55,3
		2017.	42.502		679.152		256.984		4.276		982.914	
	Ukupno	2018.	33.673.747	101,5	134.185.927	99,6	90.327.922	103,0	23.061.409	80,3	281.249.005	98,9
		2017.	33.159.823		134.702.691		87.663.497		28.718.512		284.244.523	
10.	GRAS	2018.	3.940.005	94,4	9.678.501	104,0	29.718.683	94,1	17.291.819	108,4	60.629.008	99,4
		2017.	4.172.334		9.308.489		31.568.284		15.954.845		61.003.952	

Struktura formiranja ukupnih rashoda javnih komunalnih preduzeća data je u Tabeli 5., a učešće pojedinih komponenti u ukupnom rashodu dato je u Tabela 6.

Tabela 6. Ukupni rashodi JKP – struktura u %

R. br.	JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	28,1	25,5	38,0	8,4	100,0
		2017.	27,3	24,6	34,8	13,3	100,0
2.	Sarajevogas	2018.	7,0	78,5	11,6	2,9	100,0
		2017.	7,1	78,3	11,1	3,4	100,0
3.	Toplane	2018.	6,2	58,0	18,9	16,9	100,0
		2017.	6,4	56,5	17,6	19,5	100,0
4.	Rad	2018.	5,6	22,3	63,6	8,6	100,0
		2017.	4,6	21,3	65,0	9,2	100,0
5.	Park	2018.	3,4	14,0	69,1	13,5	100,0
		2017.	3,5	13,3	74,0	9,2	100,0
6.	Pokop	2018.	12,6	17,5	65,0	5,0	100,0
		2017.	12,8	15,4	67,7	4,1	100,0
7.	Tržnice i pijace	2018.	6,6	14,8	78,5	0,0	100,0
		2017.	6,2	14,1	79,5	0,3	100,0
8.	Vodostan	2018.	18,8	23,6	50,5	7,2	100,0
		2017.	13,3	26,4	54,3	6,0	100,0
9.	Komunalac	2018.	16,1	32,9	48,2	2,7	100,0
		2017.	14,9	35,8	44,9	4,4	100,0
10.	Trnovo	2018.	5,0	32,9	61,9	0,2	100,0
		2017.	4,3	69,1	26,1	0,4	100,0
	Ukupno	2018.	12,0	47,7	32,1	8,2	100,0
		2017.	11,7	47,4	30,8	10,1	100,0
11.	GRAS	2018.	6,5	16,0	49,0	28,5	100,0
		2017.	6,8	15,3	51,7	26,2	100,0

U ukupnoj strukturi rashoda kod KJKP GRAS, dominiraju troškovi zaposlenih sa 49%, i veći su u odnosu na iste u KJKP i JKP za 16,9%. Struktura ostalih rashoda je 28,5% i veća je od KJKP i JKP za 20,3%, dok su materijalni troškovi i troškovi amortizacije manji u odnosu na KJKP i JKP.

1.3 Gubitak

Preduzeće je u 2018. godini poslovalo s negativnim finansijskim rezultatom - gubitkom u iznosu 22.897.198 KM, koji je manji za 1.568.618 KM ili za 6,8 % u odnosu na 2017.godinu.

U strukturi ukupnog gubitka tekućeg perioda, značajano učešće od 72,7 % odnosi se na gubitak od finansijskih aktivnosti – razliku finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u iznosu 16.640.743 KM.

Gubitak od poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i poslovnih rashoda tekućeg perioda, iskazan je u iznosu od 8.782.859 KM i čini 38,4 % ukupno iskazanog gubitka perioda.

U periodu 01.01.-31.12.2018. godine, u odnosu na isti period 2017. godine, evidentno je slijedeće:

- poslovni prihodi su smanjeni za 1.552.855 KM (ili za 4,5 %) uz značajno smanjenje poslovnih rashoda za iznos od 1.714.708 KM (ili 4 %) što je rezultiralo smanjenjem gubitka od poslovnih aktivnosti za 2.179.233 KM (ili za 19,6 %),
- smanjenje gubitka od finansijskih aktivnosti za 161.854 KM (ili za 1,8 %) kao rezultat smanjenja finansijskih rashoda za iznos 1.308.790 KM i povećanja finansijskih prihoda za 79.630 KM.

Preduzeće posluje sa gubitkom počev od 2000.godine. Trend nedovoljno ostvarenih prihoda za pokriće rashoda je nastavljen u poslovanju preduzeća u narednim godinama, a sredstva osnivača za pokriće gubitka¹ nisu se obezbjeđivala redovno niti u dovoljnim iznosima. Gubitak godinama akumulirao da bi u 2012. godini preduzeće po prvi put ušlo u kapitalne gubitke (akumulirani gubitak je dostigao iznos veći od vrijednosti kapitala). U 2017. godini, Izmjenama Budžeta KS, obezbjeđena su sredstva za pokriće gubitaka, u visini od 7.800.000,00 KM.

Gubitak iznad visine kapitala je sa 31.12.2018. dostigao je iznos od 217.432.622 KM. U odnosu na isti dan prethodne godine, povećan je za 9.235.715 KM (za razliku iskazanog neto gubitka perioda, rezervisanja za tužbe radnika i iznosa sredstava uplaćenih na ime pokrića gubitka).

- Akumulirani / nepokriveni gubitak sa 31.12.2017.g.	316.511.709 KM
- Gubitak 2018. godine	22.897.198 KM
- Pokriće dijela gubitka / u 2018.g	13.661.483 KM
- Gubitak sa 31.12.2018. (1+2+3-4)	325.747.424 KM

Planovi Budžeta Kantona, godinama i značajno odstupaju od potreba i Prijedloga za Plan Budžeta koje je preduzeće dostavljalo, i Odluka Skupštine preduzeća o načinu pokrića gubitka, kojima se predlaže pokrivanje gubitka u novcu od strane osnivača.

U 2018. godini, preduzeću su doznačena sredstva za pokrivanje dijela gubitaka KJKP GRAS d.o.o. u ukupnom iznosu od 13.661.483 KM (od čega iznos 1.611.483 KM na teret Budžeta 2017.g. a iznos od 12.050.000 KM na teret Budžeta 2018.g.).

¹ Pokriće gubitka u periodu 2000.-2018.godina :

- na teret kapitala 19.667.093 KM
- novčanim sredstvima osnivača -zaključno sa 31.12. 2018.g. / ukupno 46.095.474 KM

U novembru 2018. godine, razmatrajući Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2017.g., Skupština preduzeća je donijela Odluku o načinu pokrića gubitka u poslovanju KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo (br. 02/13 od 20.11.2018.). Odluka je dostavljena Ministarstvu saobraćaja KS na dalje postupanje.

Zbog teške finansijske situacije u kojoj se preduzeće nalazi, sačinjen je i od strane upravljačkih struktura preduzeća usvojen Program konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo za period 2018.-2020. godina. Program konsolidacije nije odmah prosljeđen Vladi Kantona Sarajevo od strane Ministarstva. U međuvremenu je konstituisana nova Vlada Kantona, nakon čega se Program konsolidacije nije mogao prosljediti na dalje postupanje jer je istim bila obuhvaćena i 2018. godina koja je protekla.

Struktura ostvarenog gubitka ukazuje da gubitak od poslovne djelatnosti iznosi 8.782.859 KM, odnosno 34,5%, a finansijski gubitak 16.640.743 KM ili 65,5%, te je gubitak od redovne aktivnosti 25.423.602 KM ili 100 %. (Tabela 7).

Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka

Red br.	Struktura gubitka	Iznos u KM	Učešće u %
1.	Gubitak od poslovne aktivnosti	8.782.859	34,5
2.	Gubitak od finansijske aktivnosti	16.640.743	65,5
3.	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		
	Gubitak	25.423.602	100,0

2. Sredstva budžeta

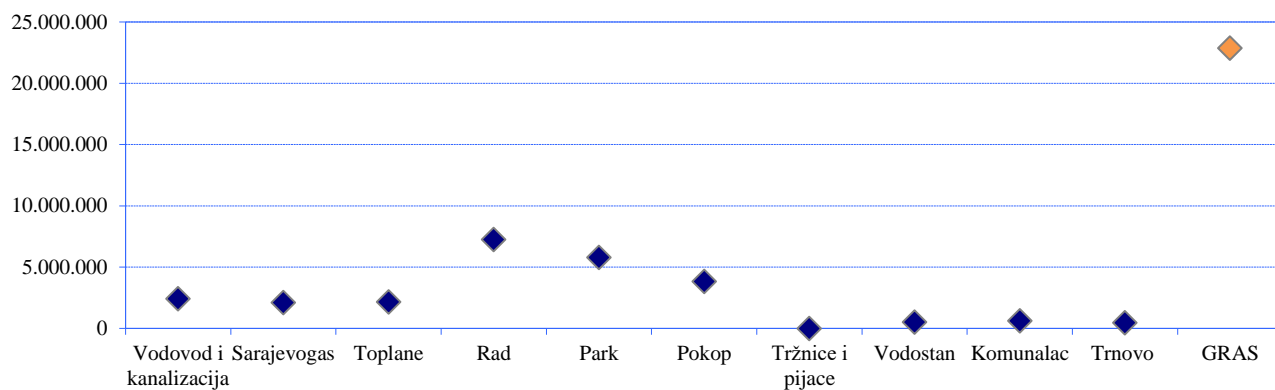
U 2018. godini Budžetom Kantona Sarajevo predviđeno je 22.841.262 KM.

U ukupno izdvojenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 22.386.272 KM (subvencije za penzionere 4.130.927 KM, subvencije za studente 1.217.820 KM, za pokrivanje dijela gubitka Gras-a 13.661.483 KM), Ministarstvo obrazovanja izdvojilo je 2.770.720 KM (troškovi prevoza učenika) i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 454.990 KM.

Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2018 2017	Učešće budžeta u %	
		2017.	2018.	2017.	2018.		2017.	2018.
1.	Vodovod i kanalizacija	50.911.341	52.432.912	9.398.090	2.407.937	25,6	18,5	4,6
2.	Sarajevogas	91.264.933	90.532.497	1.851.000	2.102.000	113,6	2,0	2,3
3.	Toplane	62.562.318	62.024.910	4.588.432	2.143.209	46,7	7,3	3,5
4.	Rad	38.535.141	39.507.093	7.382.559	7.238.233	98,0	19,2	18,3
5.	Park	8.504.347	8.966.538	5.529.105	5.786.317	104,7	65,0	64,5
6.	Pokop	9.719.685	10.586.041	4.548.658	3.833.571	84,3	46,8	36,2
7.	Tržnice i pijace	4.243.015	3.901.644	212.450	0	0,0	5,0	0,0
8.	Vodostan	2.035.534	2.267.221	331.200	514.533	155,4	16,3	22,7
9.	Komunalac	5.312.704	5.066.272	376.064	601.139	159,9	7,1	11,9
10.	Trnovo	985.312	680.804	200.000	450.000	225,0	20,3	66,1
	UKUPNO	274.074.330	275.965.932	34.417.558	25.076.939	72,9	12,6	9,1
11.	GRAS	36.538.136	37.731.810	22.523.846	22.841.262	101,4	61,6	60,5

Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2018.

Svim deset KJKP i JKP realizovano je 25.076.939 KM, a GRAS-u 22.841.262 KM. Ukupna realizovana sredstva Budžeta Kantona Sarajevo GRAS-u povećana su za 1,4 % (317.416 KM) u odnosu na 2017. godinu, a ostalim KJKP i JKP realizovana Budžetska sredstva su smanjena za 37,2% (9.340.619 KM) u odnosu na 2017. godinu. Odnos Budžeta Kantona Sarajevo i ukupnih prihoda u 2017. godini je 60,5 %, a u 2017. godini 61,6%.

3. Investicije

U 2018. godini je izostala odgovarajuća podrška investicionih projekata u KJKP „GRAS“.

Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM

R. br.	JKP	Sopstvena sredstva	Kredit	Ostali izvori	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	2.834.380			4.051.423
2.	Sarajevogas	293.750			1.802.250
3.	Toplane	5.524.341			1.061.628
4.	Rad	1.875.899			2.727.256
5.	Park				160.249
6.	Pokop	974.355			182.352
7.	Tržnice i pijace	211.716			
8.	Komunalac	190.231			
9.	Vodostan	158.536			1.866.466
10.	Trnovo	64.720			
	UKUPNO	12.127.928	0	0	11.851.624
10.	Gras				

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV – 01)

Prikaz isplata za investicije u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 9).

Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM

R. br.	JKP	Građevinski objekti	Oprema	Ostalo	Ukupne investicije
1.	Vodovod i kanalizacija	2.361.302	3.459.561	1.064.940	6.885.803
2.	Sarajevogas	21.967	2.074.033		2.096.000
3.	Toplane	1.995.793	4.153.586	436.590	6.585.969
4.	Rad			4.603.155	4.603.155
5.	Park	5.886	150.902	3.461	160.249
6.	Pokop	419.598	530.237	206.872	1.156.707
7.	Tržnice i pijace	153.510	13.150	45.056	211.716
8.	Vodostan	1.882.316	121.064	21.622	2.025.002
9.	Komunalac	52.201	138.030		190.231
10.	Trnovo		64.720		64.720
	Ukupno	6.892.573	10.705.283	6.381.696	23.979.552
11.	GRAS				

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV – 01)

Prikaz ostvarenih investicija u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 10).

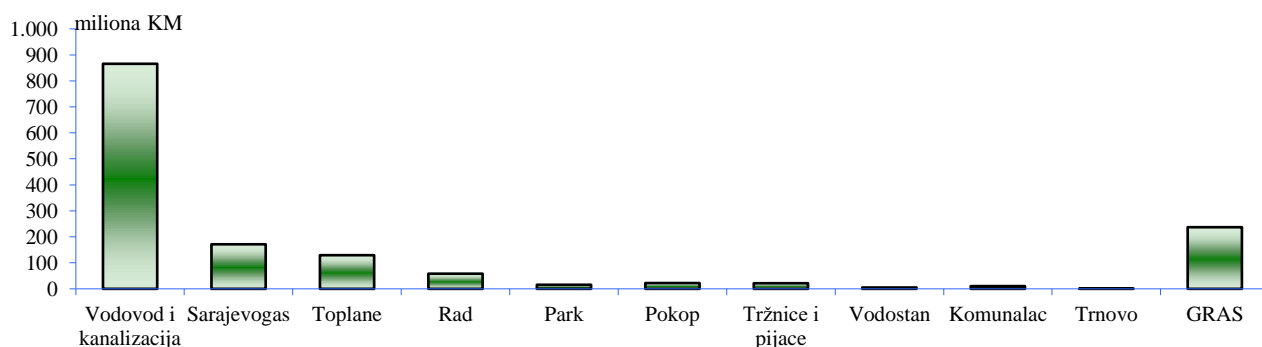
4. Elementi bilansa stanja

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2018. godine iznose 327.075.216 KM, što je veće za 1,4% u odnosu na 31.12.2017. godinu.

Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM

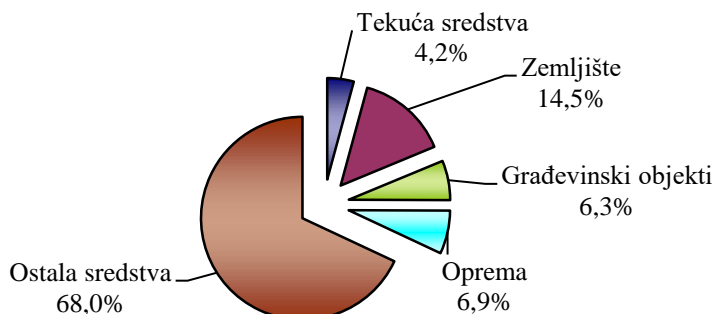
R. br	JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	16.303.253	21.049.675	547.427.208	8.661.850	272.321.505	865.763.491
		31.12.2017.	26.435.246	21.049.675	562.039.464	5.428.041	272.771.123	887.723.549
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	33.094.086	1.459.929	36.962.909	9.405.875	90.490.385	171.413.184
		31.12.2017.	27.001.573	1.459.929	39.285.283	9.211.326	92.375.719	169.333.830
3.	Toplane	31.12.2018.	26.057.490	4.114.243	7.532.095	11.187.365	80.552.665	129.443.858
		31.12.2017.	23.747.235	3.677.653	6.867.645	9.196.565	85.937.722	129.426.820
4.	Rad	31.12.2018.	24.256.491	4.173.495	3.117.563	7.949.054	18.761.980	58.258.583
		31.12.2017.	26.826.265	4.173.495	3.257.654	5.004.531	19.147.988	58.409.933
5.	Park	31.12.2018.	2.869.968	8.701.603	2.774.677	649.423	584.146	15.579.817
		31.12.2017.	2.828.524	8.703.180	2.852.932	705.499	594.103	15.684.238
6.	Pokop	31.12.2018.	1.902.511	1.181.137	15.586.771	770.930	2.765.379	22.206.728
		31.12.2017.	2.272.121	999.118	16.185.659	443.872	2.794.774	22.695.544
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	1.665.346	7.135.950	9.368.586	332.031	3.032.566	21.534.479
		31.12.2017.	1.179.200	7.135.950	9.370.220	380.045	2.993.521	21.058.936
8.	Vodostan	31.12.2018.	1.456.628	415.580	2.683.585	485.724	45.940	5.087.457
		31.12.2017.	1.263.098	234.296	1.089.134	444.456	22.384	3.053.368
9.	Komunalac	31.12.2018.	1.664.893	281.815	7.288.434		1.216.952	10.452.094
		31.12.2017.	1.214.338	281.815	7.758.845	1.063.601	327.378	10.645.977
10.	Trnovo	31.12.2018.	316.447			133.859	796	451.102
		31.12.2017.	239.872			96.085	1.083	337.040
Ukupno		31.12.2018.	109.587.113	48.513.427	632.741.828	39.576.111	469.772.314	1.300.190.793
		31.12.2017.	113.007.472	47.715.111	648.706.836	31.974.021	476.965.795	1.318.369.235
11.	GRAS	31.12.2018.	13.818.573	47.519.230	20.636.137	22.578.531	132.522.745	327.075.216
		31.12.2017.	15.185.667	47.519.230	21.590.785	25.091.377	213.140.179	322.527.238

Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2018. u (million)

U poređenju sa ukupnim poslovnim sredstvima drugih javnih komunalnih preduzeća, KJKP GRAS ima rang 2 (iza Vodovoda i kanalizacije).

Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2018.

Na kraju 2018. godine Preduzeće je raspolagalo sa 13,8 miliona KM tekućih sredstava, preko 20,6 miliona KM vrijednosti građevinskih objekata, te opreme u vrijednosti od preko 22,5miliona KM što je i najznačajnija stavka u strukturi poslovnih sredstava preduzeća.

Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2018. (%)

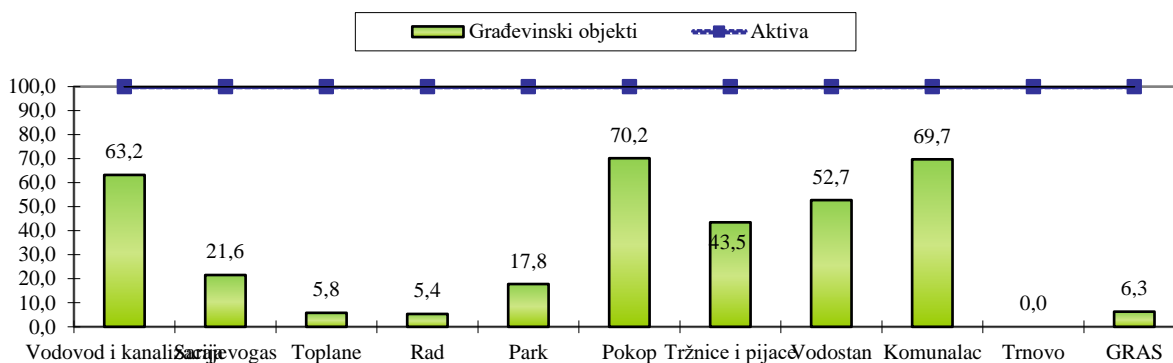

Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. i 31.12.2018.-struktura poslovnih sredstava u %

R. Broj	JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	1,9	2,4	63,2	1,0	31,5	100,0
		31.12.2017.	3,0	2,4	63,3	0,6	30,7	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	19,3	0,9	21,6	5,5	52,8	100,0
		31.12.2017.	15,9	0,9	23,2	5,4	54,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2018.	20,1	3,2	5,8	8,6	62,2	100,0
		31.12.2017.	18,3	2,8	5,3	7,1	66,4	100,0
4.	Rad	31.12.2018.	41,6	7,2	5,4	13,6	32,2	100,0
		31.12.2017.	45,9	7,1	5,6	8,6	32,8	100,0
5.	Park	31.12.2018.	18,4	55,9	17,8	4,2	3,7	100,0
		31.12.2017.	18,0	55,5	18,2	4,5	3,8	100,0
6.	Pokop	31.12.2018.	8,6	5,3	70,2	3,5	12,5	100,0
		31.12.2017.	10,0	4,4	71,3	2,0	12,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	7,7	33,1	43,5	1,5	14,1	100,0
		31.12.2017.	5,6	33,9	44,5	1,8	14,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2018.	28,6	8,2	52,7	9,5	0,9	100,0
		31.12.2017.	41,4	7,7	35,7	14,6	0,7	100,0
9.	Komunalac	31.12.2018.	15,9	2,7	69,7	0,0	11,6	100,0
		31.12.2017.	11,4	2,6	72,9	10,0	3,1	100,0
10.	Trnovo	31.12.2018.	70,1	0,0	0,0	29,7	0,2	100,0
		31.12.2017.	71,2	0,0	0,0	28,5	0,3	100,0
Ukupno		31.12.2018.	8,4	3,7	48,7	3,0	36,1	100,0
		31.12.2017.	8,6	3,6	49,2	2,4	36,2	100,0
11.	GRAS	31.12.2018.	4,2	14,5	6,3	6,9	68,0	100,0
		31.12.2017.	4,7	14,7	6,7	7,8	66,1	100,0

Vrijednost tekućih sredstava manja su u odnosu na predhodnu godinu za 0,5%, vrijednost opreme manja za 0,9%, a vrijednost građevinskih objekata manja je za 0,4%, dok su ostala sredstva veća za 1,9%.

Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2018/2017

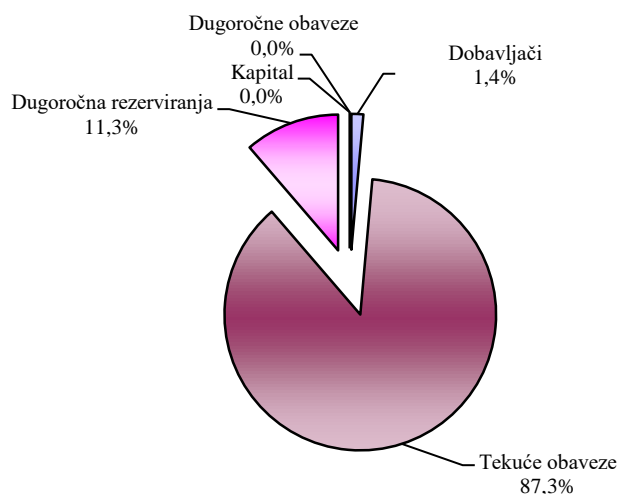
R. br	JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	0,62	1,00	0,97	1,60	1,00	0,98
2.	Sarajevogas	1,23	1,00	0,94	1,02	0,98	1,01
3.	Toplane	1,10	1,12	1,10	1,22	0,94	1,00
4.	Rad	0,90	1,00	0,96	1,59	0,98	1,00
5.	Park	1,01	1,00	0,97	0,92	0,98	0,99
6.	Pokop	0,84	1,18	0,96	1,74	0,99	0,98
7.	Tržnice i pijace	1,41	1,00	1,00	0,87	1,01	1,02
8.	Vodostan	1,15	1,77	2,46	1,09	2,05	1,67
9.	Komunalac	1,37	1,00	0,94	0,00	3,72	0,98
10.	Trnovo	1,32			1,39	0,73	1,34
Ukupno		0,97	1,02	0,98	1,24	0,98	0,99
11.	GRAS	0,91	1,00	0,96	0,90	1,04	1,01

Vrijednost izvora sredstava Preduzeća na dan 31.12.2018. iznosi 327.075.216 KM.

Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM

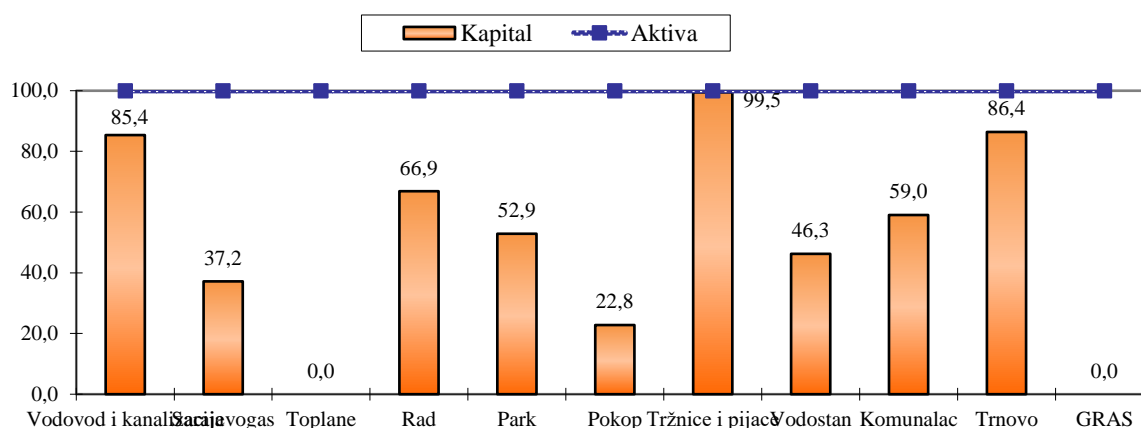
R. br.	JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročne razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	7.660.734	13.389.037	105.469.549		739.244.171	865.763.491
		31.12.2017.	9.739.063	22.241.948	104.078.183		751.664.355	887.723.549
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	16.358.241	5.993.072	24.619.369	60.713.651	63.728.851	171.413.184
		31.12.2017.	67.136.684	3.530.245	24.530.834	12.107.362	62.028.705	169.333.830
3.	Toplane	31.12.2018.	7.958.369	6.209.241	6.317.286	108.958.962		129.443.858
		31.12.2017.	7.169.042	5.025.594	6.866.869	110.365.315		129.426.820
4.	Rad	31.12.2018.	3.354.111	3.905.441	6.093.672	5.937.681	38.967.678	58.258.583
		31.12.2017.	3.871.008	3.807.140	4.976.026	6.695.209	39.060.550	58.409.933
5.	Park	31.12.2018.	225.450	3.242.864	3.873.740		8.237.763	15.579.817
		31.12.2017.	1.221.453	2.905.836	3.392.345		8.164.604	15.684.238
6.	Pokop	31.12.2018.	468.343	1.185.821	15.434.320	57.291	5.060.953	22.206.728
		31.12.2017.	509.576	1.132.796	16.258.324	389.692	4.405.156	22.695.544
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	67.375	48.690			21.418.414	21.534.479
		31.12.2017.	117.708	46.551			20.894.677	21.058.936
8.	Vodostan	31.12.2018.	12.044	219.477	2.502.874		2.353.062	5.087.457
		31.12.2017.	19.090	231.239	971.132		1.831.907	3.053.368
9.	Komunalac	31.12.2018.	161.766	126.919	3.991.480		6.171.929	10.452.094
		31.12.2017.	118.191	310.616	4.231.571		5.985.599	10.645.977
10.	Trnovo	31.12.2018.	15.341	45.965			389.796	451.102
		31.12.2017.	16.894	53.900			266.246	337.040
Ukupno		31.12.2018.	36.281.774	34.366.527	168.302.290	175.667.585	885.572.617	1.300.190.793
		31.12.2017.	89.918.709	39.285.865	165.305.284	129.557.578	894.301.799	1.318.369.235
11.	GRAS	31.12.2018.	4.640.101	285.455.599	36.979.516			327.075.216
		31.12.2017.	6.700.284	274.077.222	41.749.732			322.527.238

Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2018.

Najveći dio izvora sredstava KJKP GRAS čine tekuće obaveze sa 85,0% ili preko 274 miliona KM. Kod ostalih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća kapital je dominantan u izvorima sredstva, dok je u GRAS-u i Toplanama kapital u potpunosti obezvrjeđen.

Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2018.

Posmatrajući ukupnu pasivu KJKP GRAS, dominantno je učešće tekućih obaveza 87,3%, i dugoročna rezervisanja učestvuju sa 11,3%.

Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %

R. br	JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	0,9	1,5	12,2	0,0	85,4	100,0
		31.12.2017.	1,1	2,5	11,7	0,0	84,7	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	9,5	3,5	14,4	35,4	37,2	100,0
		31.12.2017.	39,6	2,1	14,5	7,1	36,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2018.	6,1	4,8	4,9	84,2	0,0	100,0
		31.12.2017.	5,5	3,9	5,3	85,3	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2018.	5,8	6,7	10,5	10,2	66,9	100,0
		31.12.2017.	6,6	6,5	8,5	11,5	66,9	100,0
5.	Park	31.12.2018.	1,4	20,8	24,9	0,0	52,9	100,0
		31.12.2017.	7,8	18,5	21,6	0,0	52,1	100,0
6.	Pokop	31.12.2018.	2,1	5,3	69,5	0,3	22,8	100,0
		31.12.2017.	2,2	5,0	71,6	1,7	19,4	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	0,3	0,2	0,0	0,0	99,5	100,0
		31.12.2017.	0,6	0,2	0,0	0,0	99,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2018.	0,2	4,3	49,2	0,0	46,3	100,0
		31.12.2017.	0,6	7,6	31,8	0,0	60,0	100,0
9.	Komunalac	31.12.2018.	1,5	1,2	38,2	0,0	59,0	100,0
		31.12.2017.	1,1	2,9	39,7	0,0	56,2	100,0
10.	Trnovo	31.12.2018.	3,4	10,2	0,0	0,0	86,4	100,0
		31.12.2017.	5,0	16,0	0,0	0,0	79,0	100,0
Ukupno		31.12.2018.	2,8	2,6	12,9	13,5	68,1	100,0
		31.12.2017.	6,8	3,0	12,5	9,8	67,8	100,0
11.	GRAS	31.12.2018.	1,4	87,3	11,3	0,0	0,0	100,0
		31.12.2017.	2,1	85,0	12,9	0,0	0,0	100,0

Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2018/2017.

R. br	JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Akumulacioni gubitak	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,79	0,60	1,01		0,98	0,98	0,98
2.	Sarajevogas	0,24	1,70	1,00	5,01	1,03	1,01	1,01
3.	Toplane	1,11	1,24	0,92	0,99		1,00	1,00
4.	Rad	0,87	1,03	1,22	0,89	1,00	1,00	1,00
5.	Park	0,18	1,12	1,14		1,01	0,99	0,99
6.	Pokop	0,92	1,05	0,95	0,15	1,15	0,98	0,98
7.	Tržnice i pijace	0,57	1,05			1,03	1,02	1,02
8.	Vodostan	0,63	0,95	2,58		1,28	1,67	1,67
9.	Komunalac	1,37	0,41	0,94		1,03	0,98	0,98
10.	Trnovo	0,91	0,85			1,46	1,34	1,34
	Ukupno	0,40	0,87	1,02	1,36	0,99	0,99	0,99
11.	GRAS	0,69	1,04	0,89			1,01	1,01

Ukupni izvori sredstva Preduzeća u 2018. godini su se povećali za 1,4% u odnosu na predhodnu godinu. Tekuće obaveze GRAS-a su se povećale za 4,1%, obaveze prema dobavljačima smanjile za 30,8%.

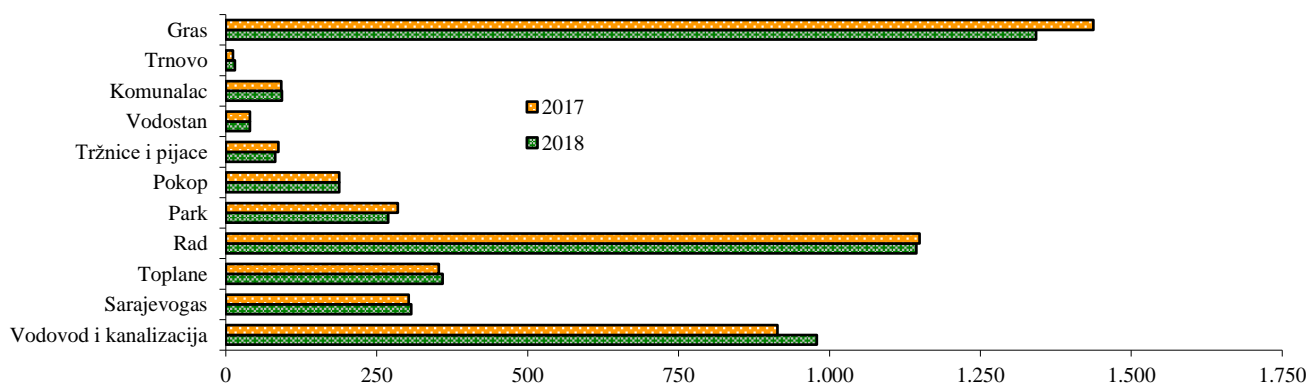
5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2018. godine u KJKP GRAS bilo je zaposleno 1.342 radnika na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 7,1%.

Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP

R. br.	JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks <u>2018</u> / <u>2017</u>
		2018.	2017.		2018.	2017.		2018.	2017.	
1.	Vodovod i kanalizacija	13.021.071	12.118.569	107,4	979	914	107,1	1.108	1.105	100,3
2.	Sarajevogas	4.977.343	4.882.535	101,9	307	303	101,3	1.351	1.343	100,6
3.	Toplane	5.405.918	5.358.328	100,9	359	353	101,7	1.255	1.265	99,2
4.	Rad	12.171.853	12.277.577	99,1	1.144	1.149	99,6	887	890	99,6
5.	Park	3.006.174	3.129.212	96,1	269	285	94,4	931	915	101,8
6.	Pokop	3.203.107	3.152.781	101,6	188	188	100,0	1.420	1.398	101,6
7.	Tržnice i pijace	1.229.706	1.303.728	94,3	82	87	94,3	1.250	1.249	100,1
8.	Vodostan	416.230	437.507	95,1	40	40	100,0	867	911	95,1
9.	Komunalac	1.172.599	1.124.151	104,3	93	92	101,1	1.051	1.018	103,2
10.	Trnovo	151.805	119.570	127,0	15	12	125,0	843	830	101,6
	Ukupno JKP	44.755.806	43.903.958	101,9	3.476	3.423	101,5	1.073	1.069	100,4
11.	GRAS	15.519.729	16.434.577	94,4	1.342	1.437	93,4	964	953	101,1

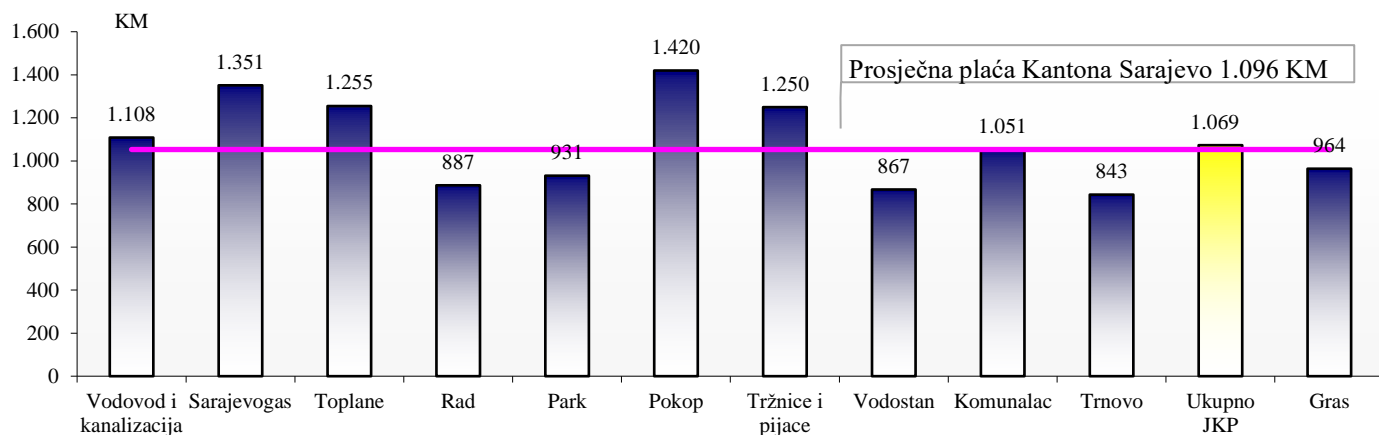
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada

U KJKP GRAS radi oko 38,6% zaposlenih u svim javnim komunalnim preduzećima.

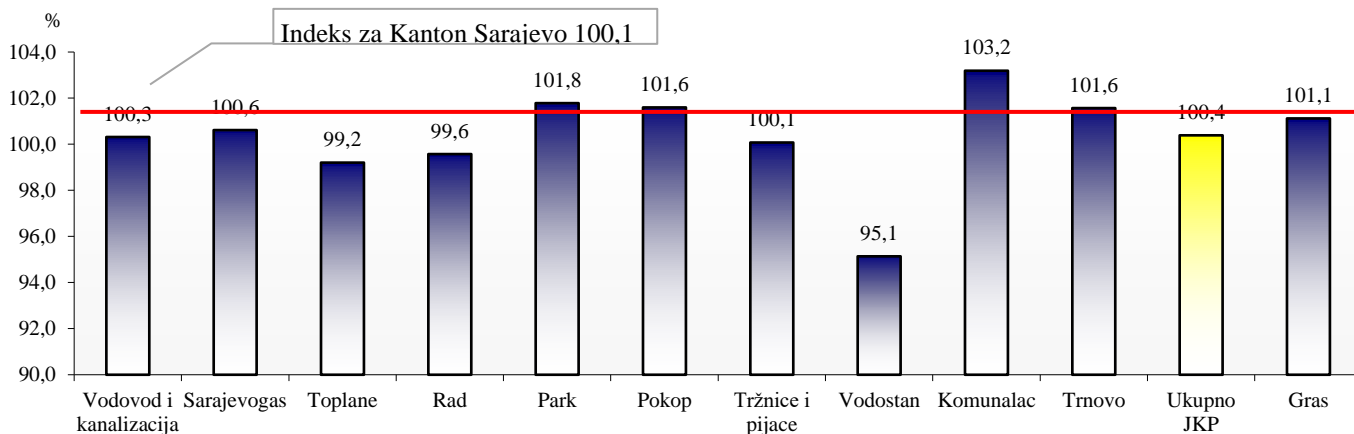
U toku 2018. godine ukupno je isplaćeno 15.519.729 KM na ime neto plaća i naknada, što je manje za 5,9% u odnosu na isplaćene plaće i naknade u 2017. godini.

Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2018.

Prosječnu plaću veću od prosjeka Kantona Sarajevo imaju komunalna preduzeća Pokop za 29,6%, Sarajevogas za 23,3%, Toplane za 14,5%, Tržnice i pijace za 14% i Vodovod i kanalizacija 1,1%.

Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2018/2017. u (%)

Prosječna plaća po zaposlenom radniku u toku 2018. godine iznosila je 964 KM i veća je za 1,1% u odnosu na 2017. godinu.

Na dan 31.12.2018. godine u GRAS-u je bilo zaposleno 1.388 radnika (Tabela 18.)

Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2018.

R. br.	JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	113	16	210	242	252		32	85	950
2.	Sarajevogas	85	8	34	120	51		1	6	305
3.	Toplane	66	6	35	123	114		1	7	352
4.	Rad	47	30	20	236	299			501	1.133
5.	Park	35	2	136	10			59	27	269
6.	Pokop	24	8		146	4			34	216
7.	Tržnice i pijace	12	1		33	19			17	82
8.	Vodostan	5	1	2	18	12			2	40
9.	Komunalac	14		5	18	40			22	99
10.	Trnovo	5	1		7	5				18
Ukupno		406	73	442	953	796	0	93	701	3.464
11.	GRAS	82	19	108	383	729	53	1	13	1.388

Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12.2018. u %

R. br.	JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	11,9	1,7	22,1	25,5	26,5	0,0	3,4	8,9	100,0
2.	Sarajevogas	27,9	2,6	11,1	39,3	16,7	0,0	0,3	2,0	100,0
3.	Toplane	18,8	1,7	9,9	34,9	32,4	0,0	0,3	2,0	100,0
4.	Rad	4,1	2,6	1,8	20,8	26,4	0,0	0,0	44,2	100,0
5.	Park	13,0	0,7	50,6	3,7	0,0	0,0	21,9	10,0	100,0
6.	Pokop	11,1	3,7	0,0	67,6	1,9	0,0	0,0	15,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	14,6	1,2	0,0	40,2	23,2	0,0	0,0	20,7	100,0
8.	Vodostan	12,5	2,5	5,0	45,0	30,0	0,0	0,0	5,0	100,0
9.	Komunalac	14,1	0,0	5,1	18,2	40,4	0,0	0,0	22,2	100,0
10.	Trnovo	27,8	5,6	0,0	38,9	27,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Ukupno		11,7	2,1	12,8	27,5	23,0	0,0	2,7	20,2	100,0
11.	GRAS	5,9	1,4	7,8	27,6	52,5	3,8	0,1	0,9	100,0

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u KJKP GRAS najveće učešće ima kvalifikovana radna snaga KV, koja čini preko polovine zaposlenih 52,5%, visoka stručna sprema učestvuje sa 7,3%, a VKV sa 7,8%.

Tabela 20. Neto plaće sa naknadom po kvalifikacionoj strukturi u 2018.godini

R. br.	JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeak JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.736	1.559	1.318	1.170	1.098		922	911	1.142
2.	Sarajevogas	1.601	1.220	1.119	978	892		700	571	1.280
3.	Toplane	1.705	1.202	1.058	1.023	910		945	641	895
4.	Rad	1.696	1.375	1.179	969	855			683	931
5.	Park	1.826	1.436	1.258	1.062	877		772	627	1.236
6.	Pokop	1.590	1.340		1.205	1.000			910	1.250
7.	Tržnice i pijace	1.667	1.403		1.137	998			801	867
8.	Vodostan	1.427	1.080	882	778	813			666	987
9.	Komunalac	1.554		1.181	972	851			753	703
10.	Trnovo	1.300	1.040		762	771		741		1.077
Ukupno prosjek		1.610	1.166	888	1.006	1.007	0	816	820	1.037
11.	GRAS	1.420	1.101	1.002	895	947	596	919	554	932

Prosječna neto plaća sa naknadom KJKP GRAS po kvalifikacionoj strukturi iznosila je 932 KM što je ispod prosjeka KJKP-a i JKP-a. Prosječna neto plaće bez naknade iznosila je 680 KM. Prosječna neto plaća sa naknadom VSS u KJKP GRAS-u je niža za 13,4% od prosječne neto plaće VSS u ostalim preduzećima, a plaća PK u KJKP GRAS-u je veća za 12,6% od prosječne neto plaće PK u ostalim preduzećima. Uvid u plaće KJKP GRAS dat je u Tabeli 21.

Tabela 21. Neto plaće bez naknade i neto plaće sa naknadom (prosjek) GRAS

Kvalifikacija	Prosječna neto plaća bez naknada	Prosječna neto plaća sa naknadama na bazi sati rada
VSS	1.026	1.420
VSS (180 i 240 bodova)	649	961
VŠS	795	1.101
VKV	724	1.002
SSS	646	895
KV	689	947
NSS	430	596
PK	664	919
NK	400	554
Ukupno	680	942

KJKP GRAS je posljednji potpisnik Kolektivnog ugovora uposlenika u komunalnoj privredi KS, obzirom da se znalo da će primjena istog povećati troškove uposlenih, te da primjena neće bit moguća bez značajne podrške vlasnika preduzeća. Kolektivni ugovor nije nikada u potpunosti primijenjen, ali je, pod pritiskom Sindikata početkom 2007. godine izvršeno povećanje plaća. Zbog nepotpune primjene istog značajan broj uposlenika pokrenuo je tužbene zahtjeve.

Tabela 22. Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS

R. br.	JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Vodovod i kanalizacija	12.118.569	13.021.071	67.839.513	67.077.127	17,9	19,4
2.	Sarajevogas	4.882.535	4.977.343	89.833.561	88.832.351	5,4	5,6
3.	Toplane	5.358.328	5.405.918	59.418.650	56.585.325	9,0	9,6
4.	Rad	12.277.577	12.171.853	38.353.077	39.293.017	32,0	31,0
5.	Park	3.129.212	3.006.174	8.345.703	8.893.379	37,5	33,8
6.	Pokop	3.152.781	3.203.107	9.262.638	9.854.715	34,0	32,5
7.	Tržnice i pijace	1.303.728	1.229.706	3.398.966	3.319.546	38,4	37,0
8.	Vodostan	437.507	416.230	1.788.796	1.975.578	24,5	21,1
9.	Komunalac	1.124.151	1.172.599	5.020.705	4.874.561	22,4	24,1
10.	Trnovo	119.570	151.805	982.914	543.406	12,2	27,9
	Ukupno	43.903.958	44.755.806	284.244.523	281.249.005	15,4	15,9
11.	GRAS	16.434.577	15.519.729	70.863.943	60.629.008	23,2	25,6

Preduzeće GRAS u poslovanju ima dodatne otežavajuće okolnosti, kao starost vozila, raznovrsnost voznog parka, stanje infrastrukturnih objekata i dr.

6. Izvedeni pokazatelji poslovanja

Ekonomski pokazatelji poslovanja KJKP GRAS, kao i drugih javnih komunalnih preduzeća daju se u Tabeli 23. a indeksi 2018/2017. u Tabeli 24. Nivo izvedenih pokazatelja u odnosu na prosjek svih javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 23.

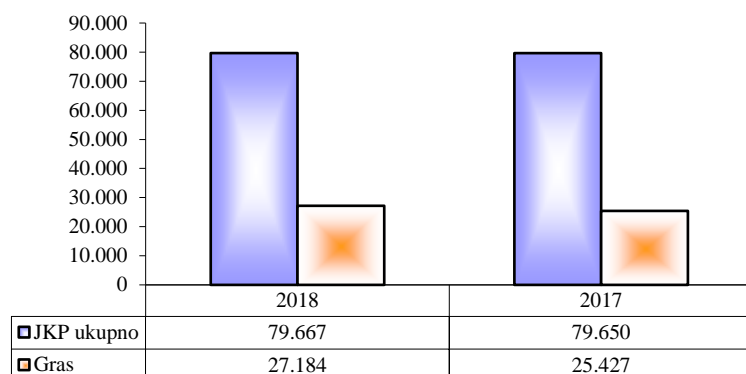
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	55.193	70.608			15.415	0,782				3,22
		31.12.2017.	57.986	77.266			19.280	0,750				1,93
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	296.828	291.254	5.574	5.574		1,019	0,051	0,027	0,019	2,74
		31.12.2017.	304.216	299.445	4.771			1,016	0,053	0,023	0,016	3,38
3.	Toplane	31.12.2018.	176.207	160.754	15.453	12.802		1,096	0,209	#DIV/0!	0,088	2,38
		31.12.2017.	177.230	168.325	8.906	6.588		1,053	0,132	#DIV/0!	0,050	2,63
4.	Rad	31.12.2018.	34.869	34.681	189	170		1,005	0,009	0,005	0,005	1,63
		31.12.2017.	33.538	33.380	158	142		1,005	0,007	0,005	0,005	1,44
5.	Park	31.12.2018.	33.333	33.061	272	272		1,008	0,025	0,009	0,008	3,12
		31.12.2017.	26.743	26.244		499	-499	1,019				3,01
6.	Pokop	31.12.2018.	49.009	45.624	3.386	3.036		1,074	0,384	0,145	0,069	5,56
		31.12.2017.	47.413	45.184	2.229			1,049	0,201	0,104	0,047	4,28
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	47.581	40.482	7.099	6.387		1,175	0,350	0,027	0,149	2,34
		31.12.2017.	46.627	37.351	9.275			1,248	0,716	0,040	0,199	3,60
8.	Vodostan	31.12.2018.	56.681	49.389	7.291	7.283		1,148	0,200	0,124	0,129	1,56
		31.12.2017.	53.567	47.074	6.493	6.493		1,138	0,195	0,135	0,121	1,61
9.	Komunalac	31.12.2018.	51.174	49.238		1.882		1,039	0,115	0,031	0,038	3,04
		31.12.2017.	53.664	50.714		2.949	-2.949	1,058				4,37
10.	Trnovo	31.12.2018.	37.822	30.189	7.633	6.864		1,253	0,434	0,352	0,202	2,15
		31.12.2017.	98.531	98.291		212		1,002				4,11
Ukupno		31.12.2018.	79.667	81.192	2.702	2.382	4.228	0,981	0,085	0,011	0,034	2,52
		31.12.2017.	79.650	82.605	1.833	927	4.789	1,002	0,056	0,007	0,023	2,43
11.	GRAS	31.12.2018.	27.184	43.681			16.497	0,622				2,73
		31.12.2017.	25.427	42.452			17.026	0,599				2,64

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP

R. br.	JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,69	0,87			3,65
2.	Sarajevogas	3,73	3,59			
3.	Toplane	2,21	1,98			
4.	Rad	0,44	0,43	0,07	0,07	
5.	Park	0,42	0,40	0,10	0,11	
6.	Pokop	0,62	0,56	1,25	1,27	
7.	Tržnice i pijace	0,60	0,50	2,63	2,68	
8.	Vodostan	0,71	0,61	2,70	3,06	
9.	Komunalac	0,64	0,61		0,79	
10.	Trnovo	0,47	0,37	2,82	2,88	
Ukupno		1,00	1,00		1,00	1,00
11.	GRAS	0,34	0,54			3,90

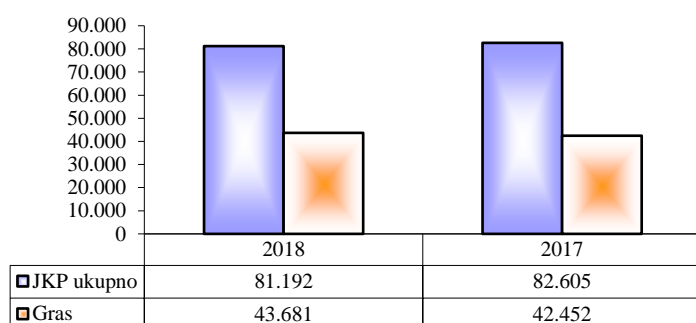
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS

Prihod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 27.184 KM, što je povećanje u odnosu na ostvarenje u 2017. godini za 6,9 %.

Prosječan prihod po zaposlenom svih KJKP veći je od ostvarenog u KJKP GRAS za 3 puta.

Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS

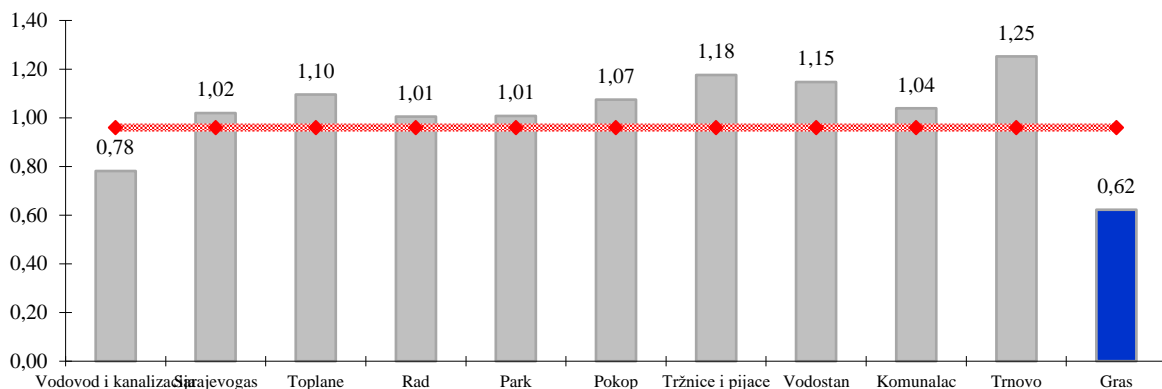

Rashod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 43.681 KM, što ukazuje na povećanje u odnosu na 2017. godinu za 2,9%.

Istovremeno, prosječan rashod po zaposlenom kod svih KJKP veći je za 46,2% od ostvarenog u KJKP GRAS.

U 2018. godini KJKP GRAS iskazao je gubitak u poslovanju, pa je ostvareni gubitak po zaposlenom 16.497 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 3,2%. Istovremeno je gubitak po zaposlenom Preduzeća veći za 3,9 puta od prosječno ostvarenog u svim komunalnim preduzećima.

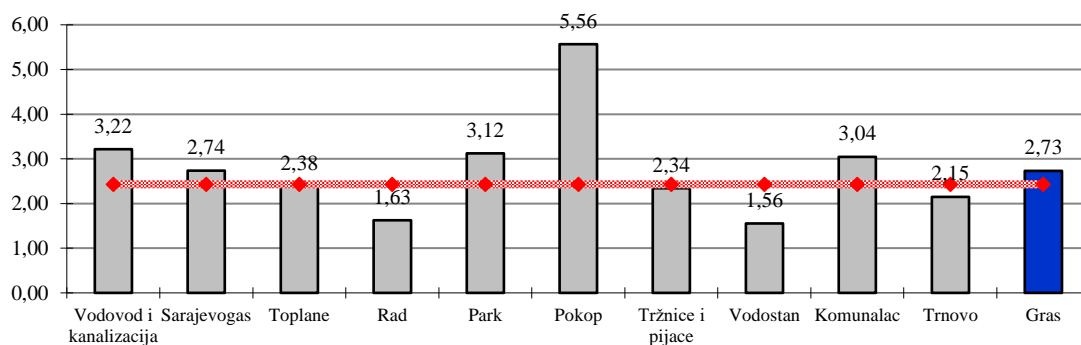
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,98

Effikasnost poslovanja KJKP GRAS, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, na kraju 2018. godine iznosi 0,62 i veća je za 3,3% u odnosu na ostvarenu effikasnost prethodne godine. Effikasnost poslovanja preduzeća je 36,7% manja od prosječno ostvarene effikasnosti ostalih javnih komunalnih preduzeća.

Ostale pokazatelje poslovanja (rentabilnost poslovanja, rentabilnost kapitala i maržu profita) nije moguće računati obzirom da KJKP GRAS nije ostvario dobit u poslovanju

Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,52

Koficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, iznosi 2,41 i blago je veći od prosjeka ostvarenog koficijenta za ostala javna komunalna preduzeća.

Rezime

KJKP GRAS u 2018. godini ostvarilo je ukupne prihode od 37.731.810 KM koji su veći od ostvarenih ukupnih prihoda u 2017. godini za 3,3 %. Ukupni rashodi u 2018. godini iznose 60.629.008 KM i manji su za 0,6% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2017. godine. Gubitak ostvaren na dan 31.12.2018. godine iznosi 22.897.198 KM i manji je za 6,8% u odnosu na 2017. godinu.

Na rezultate poslovanja imaju uticaja i prihodi i rashodi sporednih i pomoćnih djelatnosti. Ukupni prihodi ovih djelatnosti ostvareni u 2018. godini su 1.345.690 KM.

U 2018. godini, Budžetom Kantona Sarajevo realizovana sredstva iznose 22.841.262 KM i veća su za 1,4% u odnosu na 2017. godinu. Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 22.386.272 KM i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 454.990 KM.

Realizovanih investicionih ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu u 2018. godini nije bilo.

U toku 2018. godine ukupno zaposlenih na temelju sati rada bilo je 1.342 radnika. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 6,6%. Prosječna plaća svih komunalnih preduzeća veća je za 11,3% od prosječne plaće KJKP GRAS, a prosječna plaća Kantona Sarajevo veća je za 13,7 % od prosječne plaće Preduzeća.

U strukturi zaposlenih kvalifikovani radnici (KV) čine više od polovine zaposlenih, odnosno 52,5%. Visoka stručna sprema učestvuje sa 7,3%, a visoko kvalifikovani radnici sa 7,8%. Prosječna plaća bez naknade prema kvalifikacionoj strukturi je 680 KM, a sa naknadom 932 KM. U KJKP-u GRAS isplata plaća je neredovna (bez uplate poreza i doprinosa), kao i ostala primanja radnika, te ni penzionisanje radnika nije teklo po planiranoj dinamici, usljed nemogućnosti preduzeća da izmiri obaveze za poreze i doprinose.

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2018. godine iznose 327.075.216 KM što je veće za 1,1% u odnosu na 31.12.2017. U strukturi ukupnih poslovnih sredstava dominiraju ostala sredstva sa učešćem od 68,0%. U strukturi izvora dominiraju tekuće obaveze sa 87,3% ili 285.455.599 KM, koje su veće za 4,1% u odnosu na 2017. godinu.

U 2018. godini ostvaren je prosječan prihod po zaposlenom od 27.184 KM, a prosječan rashod po zaposlenom iznosi 43.681 KM. Gubitak po zaposlenom iznosi 16.497 KM manji je za 3,2% u odnosu na 2017. godinu. Preduzeće je ostvarilo gubitak efikasnost poslovanja je ispod 1.

U toku 2018. godine pređeno je 9,291 miliona km što je za 2,2% manje nego u 2017. godini. Vozni park broji 281 voznu jedinicu što je za 3,3% (9 voznih jedinica) manje nego u 2017. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 23 godine.

ANEKS**KJKP GRAS**

adresa	Velika drveta 2
telefon	293-333;293-101

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	37.731.810
rashodi (u KM)	60.629.008
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	22.897.198
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.342
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	932
poslovna sredstva (u KM)	327.075.216
tekuća sredstva (u KM)	13.818.573
stalna sredstva (u KM)	313.256.643
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	27.184
rashodi po zaposlenom (u KM)	43.681
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	16.493
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,622
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,73

Javna komunalna preduzeća

(KJKP-a i JKP-a)

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	275.965.932
rashodi (u KM)	281.249.005
dobit u poslovanju (u KM)	9.361.142
neto dobit (u KM)	8.252.973
gubitak (u KM)	14.644.215
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.476
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.073
poslovna sredstva (u KM)	1.300.190.793
tekuća sredstva (u KM)	109.587.113
stalna sredstva (u KM)	1.190.603.680
kapital (u KM)	885.572.617

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	79.702
rashodi po zaposlenom (u KM)	81.228
dobit po zaposlenom (u KM)	2.704
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.384
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.229
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,981
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,085
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,08
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,011
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,34
marža profita (neto dobit/prihod)	0,03
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,25

Spisak tabela

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM.....	5
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM.....	7
Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %	8
Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda.....	11
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM	12
Tabela 6. Ukupni rashodi JKP – struktura u %	12
Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka.....	14
Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a.....	14
Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM	16
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM	16
Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM.....	17
Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. i 31.12.2018.-struktura poslovnih sredstava u %	19
Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2018/2017	19
Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM	20
Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %	21
Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2018/2017.	22
Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP	22
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2018.....	24
Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2018. u %	24
Tabela 20. Neto plaće sa naknadom po kvalifikacionoj strukturi u 2018.godini	24
Tabela 21. Neto plaće bez naknade i neto plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS	25
Tabela 22. Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS	25
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti.....	26
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjeak KJKP i JKP	26

Spisak grafova

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS	4
Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2018 (u KM).....	5
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)	6
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)	6
Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2018. (u KM)	6
Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2018. (u KM)	6
Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM.....	8
Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %	9
Graf 9. Struktura troškova energije u %.....	9
Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM	10
Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %	10
Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %.....	10
Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2018.....	15
Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2018. u (million)	17
Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2018.....	18
Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2018. (%).....	18
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2018.	20
Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2018.	21
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada	22
Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2018.	23
Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2018/2017. u (%).....	23
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS.....	27
Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS	27
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjeak KJKP i JKP=0,98	28
Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,52	28

KORIŠTENI IZVORI

KJKP GRAS:

Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2018.godini

Bilans uspjeha preduzeća za 01.01- 31.12.2018.godine

Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2018.godine

Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu)

Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV – 01)

Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2018. godinu

Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)

Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK.

Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.

Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo:

Informacija o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2017. godinu u Kantonu Sarajevu

Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2018. godine